

**УНИВЕРЗИТЕТ „УНИОН - НИКОЛА ТЕСЛА“ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ЗА ГРАДИТЕЉСКИ МЕНАЏМЕНТ**

Број: 3010/1
Београд 02.09.2016. год.

**ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ
ДИСЕРТАЦИЈЕ
-обавезна садржина -**

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Наставно-научно веће Факултета за градитељски менаџмент Универзитета „Унион - Никола Тесла“ у Београду на _____ седници одржаној 01.04.2016. године, именовало је Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Вука Милетића, под насловом: „*Лидерски концепт пословања - функција креирања организације високих перформанси*“.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива у же научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. **Др Југослав Аничић**, ванредни професор: Менаџмент и економија, 01.10.2013.године, Универзитет „Унион - Никола Тесла“, Факултет за градитељски менаџмент, Београд председник
2. **Др Славко Божиловић**, редовни професор - Емеритус: Менаџмент, 28.10.2011. године, Универзитет „Унион - Никола Тесла“, Факултет за градитељски менаџмент, Београд, ментор, члан
3. **Др Радмила Мићић**, ванредни професор: Економија и организација предузећа, 28.03.2013. године, Економски факултет Универзитета у Приштини/ Косовска Митровица, члан

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Вук Славомир Милетић, Факултет за градитељски менаџмент, Београд

2. Датум рођења, општина, република:

15. 04. 1988. године, Приштина, Република Србија

3. Датум одбране, место и назив дипломског – мастер рада или магистарске тезе :

10.07.2013. године, Косовска Митровица, Мастер рад

„*Ставе и оцене међународне конкуренције и конкурентности са освртом на конкурентност привреде Србије*“

4. Научна област из које је стечено академско звање после дипломирања:

Међународна економија, Мастер економиста

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

„Лидерски концепт пословања - функција креирања организације високих перформанси“

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација садржи 283 страна и 12 страна додатка што је укупно 295 страна, 409 литературна цитата, 26 слика, 99 табела, и 45 графичких прилога.

Поред Резимеа, Садржаја, Увода, Теоријско-методолошког оквира истраживања, Списка слика, Списка табела, Списка графика и Упитника као издвојених делова у раду, докторска дисертација садржи укупно **7 делова**.

Поглавља означавају следеће целине:

РЕЗИМЕ и ABSTRACT

УВОД

1. Теоријско-методолошки оквир истраживања

- 1.1. Предмет и проблеми истраживања
- 1.2. Циљеви и задаци истраживања
- 1.3. Хипотезе истраживања
- 1.4. Методе истраживања
- 1.5. Очекивани резултати
- 1.6. Научни допринос
- 1.7. Образложение изабране структуре рада

I КОНЦЕПТ ПОСЛОВНОГ ЛИДЕРСТВА

1. Идентификовање суштине лидерства

- 1.1. Темељна природа лидерског процеса
- 1.2. Питања у вези са развојним путем лидерства, понашањем и атрибутима ефективних лидера

2. Лидерство и менаџмент

3. Лидерство у Србији

4. Приступи лидерству

- 4.1. Приступ лидерству као скупу вештина
- 4.2. Приступ лидерству са аспекта понашања
- 4.3. Интегративни приступ лидерству

5. Стилови лидерства - усмеравање понашања запослених

- 5.1. Свеобухватни контигентни модел о лидерству
- 5.2. Теорија о лидерству у зависности од ситуације
- 5.3. Теорија пут - циљ
- 5.4. Теорија размене лидер-члан

6. Лидерство засновано на емоционалној интелигенцији

7. Нови приступи лидерству

- 7.1. Лидерство харизматичног визионарства
- 7.2. Тимско лидерство
- 7.3. Online (виртуелно) лидерство

8. Лидерство и нове науке

II КРЕАТИВНОСТ И ЛИДЕРСТВО У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВЕНОМ И БИЗНИС ОКРУЖЕЊУ

1. Лидерство и демократија у друштву
2. Креативност као организациони циљ
3. Креативни одговор на промену
4. Трендови у контексту креативности пословног лидерства
5. Извори креативности организација у савременом бизнису
6. Креативни лидер у организацији
7. Изазови савременог лидерства

III ОРГАНИЗАЦИОНИ МОДЕЛ МЕХАНИЗМА ПРОМЕНА

1. Модел организације високих перформанси

- 1.1. Иницијативни фактори креирања организација високих перформанси
- 1.2. Развој природе посла - полазна основа за организацију високих перформанси
- 1.3. Дијагностичка питања у моделу за утврђивање пословног фокуса организације
- 1.4. Агенда активности за постизање промена на сваком нивоу у организацији
- 1.5. Организациони развој у функцији адекватног тржишног позиционирања
 - 1.5.1. Развој пословног система
 - 1.5.2. Организациона трансформација
 - 1.5.3. Дизајнирање организације високих резултата - постизање високих перформанси путем модела заснованог на лидерству
- 1.6. Карактеристике организације високих перформанси

2. Организационе промене и лидерство

- 2.1. Управљање променама и лидер промена
- 2.2. Устројство методологије промена
- 2.3. Врсте промена
- 2.4. Идентификација потреба за променама
- 2.5. Отпори променама
- 2.6. Побољшање нивоа спремности на промене

3. Концепт организационе културе у лидерству

- 3.1. Управљање културом организације
- 3.2. Важност и типологија организационе културе
- 3.3. Национална култура у лидерском концепту пословања
 - 3.3.1. Утицај националне културе на стилове вођства
 - 3.3.2. Утицај организационе културе на перформансе предузећа
- 3.4. Утицај националне културе на апликацију ОВП

IV ЛИДЕРСКИ КОНЦЕПТ - СТВАРАЛАЧКА ФУНКЦИЈА САВРЕМЕНОГ ПОСЛОВАЊА

1. Организација заснована на лидерском приступу
2. Неопходност усвајања лидерског концепта пословања у домаћим организацијама
3. Промена приступа филозофији лидерства у организацији
4. Модалитети лидерства
5. Функције лидерства у организацији
6. Лидер организације високих перформанси.
 - 6.1. Пут до компаније високих перформанси
 - 6.2. Како настаје врхунски лидер
 - 6.3. Тренинг потенцијалних лидера и еластичност лидерства

V УТИЦАЈ ЛИДЕРСТВА НА КРЕИРАЊЕ ОДРЖИВЕ КОНКУРЕНТСКЕ ДОМИНАНТНОСТИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

1. Померања у схватању и реализацији конкурентских предности организација

- 2. Управљање односима са потрошачима (CRM) - фактор конкурентности организације**
- 3. Одрживост конкурентске доминантности организације**
 - 3.1. Квалитет - кључ за конкурентност на отвореном тржишту
 - 3.2. Лидерски стилови у TQM концепту
 - 3.2.1. Релевантни лидерски стилови и концепт квалитета
 - 3.2.2. Поступање лидера при раду у различитим фазама имплементације квалитета у организацији
 - 3.3. Знање у савременим организацијама као извор конкурентности и менаџмент знања
 - 3.3.1. Утицај лидерства на програм менаџмента знања у организацији
 - 3.3.2. Улога и важност лидера у економији знања
 - 3.3.3. Лидер и лидерство знања за организацију високих перформанси
 - 3.3.4. Синергија менаџмента знања и лидерства у функцији креирања одрживе конкурентности организације
- 4. Изазови прилагођавања домаћих организација промењеним конкурентским условима на тржишту**
- 5. Претпоставке за јачање конкурентских способности домаћих организација**

VI СТУДИЈА СЛУЧАЈА: ПРИМЕР УСПЕШНЕ ПРИМЕНЕ МОДЕЛА ОРГАНИЗАЦИЈЕ БАЗИРАНЕ НА ЛИДЕРСКОМ ПРИСТУПУ – КОМПАНИЈА „ГРАДИТЕЉ ИНЖЕЊЕРИНГ“ д.о.о. БЕОГРАД

- 1. Настанак и развој компаније „Градитељ инжењеринг“ д.о.о. Београд**
- 2. Визија и мисија компаније**
- 3. Пословање компаније**
- 4. Менаџмент компаније и организациона структура**
- 5. Организациона култура**

VII ИСТРАЖИВАЊЕ ЛИДЕРСТВА КАО СТВАРАЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ САВРЕМЕНОГ ПОСЛОВАЊА

- 1. Полазне претпоставке истраживања**
- 2. Методологија истраживања**
- 3. Презентација остварених резултата**
- 4. Резултати дескриптивне статистике**
- 5. Резултати компаративне статистике**
- 6. Дискусија добијених резултата**

ЗАКЉУЧАК ЛИТЕРАТУРА ПРИЛОЗИ

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Почетак вредновања дисертације односи се на област истраживања која се испитује. Она обухвата разлоге и основе истраживања, сврху и циљеве истраживања, питање истраживања и методологију која се развија за то истраживање и организацију тезе.

У уводном делу дисертације је образложен предмет и полазиште истраживања и указано је на значај и актуелност теме. Затим су означени циљеви истраживања, изложене су истраживачке хипотезе и изабране су методе истраживања.

У првом делу рада истражена је суштина лидерског концепта пословања као глобалног

приступа у реализацији бизниса. Уједно је дефинисано лидерство, идентификована темељна природа лидерског процеса и приказана разлика између лидера и менаџера. Уз опис стања лидерства у Србији, препознате су и дескрибоване кључне теорије лидерства и указано је на нужност поделе на лидере и одрживе следбенике, условљену разликама између појединача. Потом је дат приказ различитих стилова лидера посебно оних који су значајни са аспекта иницирања и реализације организационих промена. С обзиром да лидерство није само економски феномен, указано је на његов мултидисциплинарни аспект, посебно његову психолошку димензију. Описаны су типови личности који су од критичног значаја за лидерство. Овај део је окончан приказом развоја нових наука и њиховој интеракцији са лидерством.

У другом делу елабориран је концепт креативности неопходан због новог начина размишљања лидера и изазова са којима се суочава савремено лидерство. Динамичке промене у пословном окружењу организације имају све снажније ефекте на резултате бизниса, при чему неопходност лидерског концепта управљања утемељење налази у динамичком развоју данашњег друштва. У контексту креативности пословног лидерства разматрани су кључни трендови, пре свих нарастајућа глобална конкуренција који условљавају снажне промене бизнис амбијента организација. Креативност поприма обележја главног покретача друштвеног и организационог напредка. Лидер који је потребан за креирање ОВП је креативни лидер.

Treći део рада односи се на истраживање организационог модела механизма промена. У питању је основни модел организације високих перформанси, настао као реакција на комплексне услове пословања. Перформансе, прихваћене као неопходност и изазов, изнова су подстакле изучавање лекције о интеграцији - новом начину организовања предузећа. У раду је описан и понуђен одговарајући организациони модел механизма промена примењив у домаћој пракси. Висок ниво перформанси, који је неопходан српским организацијама је резултат одговарајућег њиховог понашања и ефективне употребе захтеваног знања, вештина и компетенција. Успех адекватно дизајнираног модела ОВП се рефлектује кроз симултану производњу квалитетних производа и услуга, додатних вредности за потрошача и завидних финансијских перформанси.

Посебна пажња посвећена је променама и улози лидера као носиоца процеса организационих промена. Промене су императив успешног пословања, а комплексно окружење главни је узрок што је лидерски приступ нужност у данашњем окружењу. Основни циљ управљања променама је осигурати позитивне реакције запослених на промене у смислу њихове реализације и у складу са утврђеним циљевима. Анализирани су фактори који иницирају потребу за покретањем организационих промена, потом су идентификовани најзначајнији концепти и класификација организационих промена. Дат је структурни оквир методологије промена и утврђене су фазе кроз које се промене реализују и отпори на које наилазе.

У овом делу рада истраживана је и организациона култура као један од најчешће коришћених концепата лидерства у светлу трансформације пословних система кроз процес развоја ка захтевима ОВП. Анализирана је суштина и значај организационе културе, посебно улога лидера у њеном креирању и промени. Лидер има главну улогу у промени доминантних вредности организационе културе, која је есенцијални предуслов ефикасне реализације промена.

У четвртом делу анализирана је актуелна ситуација у привреди Србије и неопходност усвајања лидерског концепта пословања у домаћим организацијама. Указано је на чињенице да српска привреда и њене организације нису завршиле трансформацију у отворену тржишну привреду, да се овај процес одужио због бројних ограничавајућих варијабли, интерног и екстерног карактера. Лоша позиционираност на тржишту и слаба конкурентна способност домаћих организација намећу потребу за трансформационим

лидерством, кога у свету динамичких промена, карактерише креативност и иновативност. Образложени су ставови који пословно лидерство показују кроз сва гледишта која га прате, као и општа склоност која треба да окупира лидере. Презентован је модел организације високих перформанси која је одржива на принципима јединствене филозофије, функције и форме. Испсистирано је на томе да се покаже да постоји тип лидера за организацију високих перформанси, то је лидер тзв. петог нивоа. На крају је додатно појашњен приступ личног лидерства, концепт прецизности и атрибути његове успешности.

Пети део рада истражује интеракцију лидерства и знања у функцији креирања одрживе конкурентске предности организације. Да би савремена организација стекла и одржала једном остварену конкурентску предност, неопходно је да константно развија знање, креативност и иновативност код свих запослених. Указује се на чињеницу да је први корак у развоју унапређења конкурентности ОВП разумевање свих снага које је обликују, пре свих квалитета производа који постаје апсолутни захтев да се задовоље потребе потрошача. Лидерство знања од свих активности менаџмента знања има кључну позицију, јер оно ствара услове за постизање успеха организације. Управљање знањем је незаобилазни део модерног функционисања организација, почев од усвајања, утврђивања, организовања знања, чувања и дистрибуције знања и искуства појединачних група у организацијама. Овај део је окончан идентификацијом изазова прилагођавања домаћих организација промењеним конкурентским условима на тржишту и претпоставкама за њихово јачање.

У шестом делу истражен је и презентован пример успешне примене модела организације базиране на лидерском приступу (case study). Уједно је показано да постизање тоталне пословне изврсности, односно постизање високих перформанси аутоматски не гарантује опстанак организације.

У седмом делу су презентовани резултати спроведеног истраживања. Дескриптивна анализа доказала је да лидерство представља значајан фактор конкурентске предности организација и предуслов остваривања високих перформанси. Компаративном статистиком су обрађене независне варијабле у компарацији са зависним како би се утврдиле везе/ односи који опредељују могућности креирања ОВП у националном привредном амбијенту.

У закључку је дата синтеза теоријских и емпиријских резултата истраживања, који показују да без креативног поспешивања у бизнису, организације ће врло брзо нестати са тржишта. Указано је да промене данас у стопу прате пословање сваке организације. Ако је њен циљ опстанак у оквирима лидерских вредности, потребно је да стално унапређује позитивну климу и у њој помера људе ка заједничком успеху. Срж визионарских фирм је изнова превођење суштинске идеологије у жељу за прогресом утемељеним на резултатима стратешког размишљања.

У додатном делу *Литература* дата је обимна листа књига, научних чланака и извора сазнања који су коришћени у докторској тези.

У додатном делу *Прилози* дати су материјали који су коришћени у истраживању, Списак слика, Списак табела и Списак графика на које се позива теза.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Списак радова објављених у часописима са SCI листе

1. Radivojević, N., Ćurčić, N., Milojković, D. and Miletic Vuk, (2016), „*Testing value-at-risk models in emerging markets during crises: a case study on South Eastern European countries*“, The Journal of Risk Model Validation, London, England, Volume 10 Number 2 June, pp. 57-81., ISBN: 978-1-782722-19-9 (M23)

Списак радова објављених у зборницима

2. Божиловић, С. и **Милетић, В.**, (2014), *ИМС - Концепт(и) успешног вођења организације*, VIII Међународна мултидисциплинарна научна конференција "EUROBRAND", децембар 2014. године, TQM Центар и „Инвентивни центар“ Зрењанин, Србија, е-Зборник радова, стр. 35-44 COBISS.SR-ID 293004551 ISBN 978-86-88065-31-3 (позивно писмо) (M31)
3. **Милетић, В.**, В. Митровић, (2011), *The Company Business Success Indicators*, („Индикатори пословног успеха организације“), IV Међународна мултидисциплинарна научно - стручна конференција "EUROBRAND" децембар 2011. године, Вршац-Темишвар, TQM Centar Зрењанин, Србија; Asociacia "SUCCESS" Temisoara, Romania, и Journal of Society for Development of Teaching and Business Processes in New Net Environment in B&H/ TTEM - Technics Technologies Education Management, е-Зборник радова, стр. 202-209, COBISS.SR-ID 190783500 ISBN 978-86-88065-23-8 (M33)
4. Милетић, С. З. Симоновић и **В. Милетић**, (2012), *Бренд као важан фактор конкурентности иновације*, Vth Међународна научно-стручна Конференција "EUROBRAND" (International Multidisciplinary Scientific Conference) децембар 2012. године Зрењанин, TQM Центар Зрењанин, Србија, Association "SUCCESS", Temisoara, Romania, и Journal of Society for Development of Teaching and Business Processes in New Net Environment in B&H/ TTEM - Technics Technologies Education Management, е-Зборник радова конференције стр. 55-62. ISBN 978-86-88065-24-5, COBISS.SR-ID 196351500 (M33)
5. Ничић, М., **В. Милетић** и З. Симоновић, (2013), *Cost Leadership as Successful Competitive Strategy for Better GCI of Serbia*, VII Међународна мултидисциплинарна научно - стручна конференција "EUROBRAND" децембар 2013. године, TQM Центар и „Инвентивни центар“ Зрењанин, и агенција за образовно педагошке услуге „CODEX“ Пожаревац, е-Зборник радова, стр. 178-187 COBISS.SR-ID 204008972 ISBN 978-86-88065-29-0 (M33)
6. Ђорђевић, С., З. Јовановић и **В. Милетић**, (2015), *Манифестацоно туризам у Србији у условима цивилизацијских конфронтација*, XI Међународна мултидисциплинарна научна конференција "EUROBRAND", октобар 2015. године, у организацији TQM Центар Зрењанин, „Инвентивни центар“ Зрењанин, е-Зборник радова, стр. 241-251. COBISS. SR-ID 300551943 ISBN 978-86-88065-33-7 (M33)
7. Markovic, S., M. Misic, Lj. Arsic and **Vuk Miletic**, (2016), *Application of International Standards with Regard to Corporate Social Responsibility - Priority of Long-Term Sustainable Development*, ICDQM, 19. Međunarodna konferencija „Upravljanje kvalitetom i pouzdanošću“, 7. Međunarodna konferencija „Life Cyicle Engineering and Management“, Prijevor, 29-30 Jun

Списак радова објављених у часописима

8. Vujović, S., N. Ćurčić and **V. Miletic**, (2016), *Impact of tourism on roundabout of economic proces*, published in international journals, "Economics of Agriculture", Vol. LXIII, No 01 (1-352), Belgrade, p. 323- 337, UDC 338.43:63, ISSN 0352-3462 (M24)
9. **Miletic, V.** & S. Božilović, (2015), *Analysis of Possibilities for Improving Serbian Companies' Business Activiti*, („Анализа могућности унапређења пословања српских предузећа“), FACTA UNIVERSITATIS, Series: Economics and Organization, Niš, Serbia, Vol. 12, No 4, p. 259-268, ISSN 0354-4699 (M51)

10. Marković, S. & V. Milić, (2015), *Social Responsibility as a Factor of Successful Management of Enterprises in Serbia: A Case Study*, („Друштвена одговорност као фактор успешног управљања предузећима у Србији: Студија случаја“), FACTA UNIVERSITATIS, Series: Economics and Organization, Niš, Serbia, Vol. 12, No 3/2015, p. 237-248, ISSN 0354-4699 (M51)
11. Милетић, Љ., М. Ничић и В. Милетић, (2012), *Постизање баланса конфликтних циљева унапређења квалитета производа и трошкова квалитета у индустријским предузећима*, "Економика" Ниш, ISSN 0350-137x, vol. 56, br. 1. (стр. 103-112) (M52)
12. Симоновић, З., С. Милетић и В. Милетић, (2012), *Улога и значај маркетинга у савременом пословању*, час. "Економика" Ниш, ISSN 0350-137x, vol. 56, br. 3. (стр. 102-110), (M52)
13. Шабовић, Љ. и В. Милетић, (2013), *Рано откривање поремећаја у пословању предузећа*, Часопис "Економика" Ниш, ISSN 0350-137x, vol. 56, бр. 4., стр. 131-139. (M52)
14. Милетић, В., Д. Јововић и С. Милетић, (2013), *Стратегија унапређења конкурентности предузећа*, Часопис "Економика" Ниш, ISSN 0350-137x, vol. 56, бр. 4., стр. 165-172, (M52)
15. Шабовић, Љ., В. Милетић и З. Јовановић, (2014), *Земље у транзицији и ризик улагања капитала*, Часопис "Економика" Ниш, ISSN 0350-137x, vol. 56, бр. 2., стр. 129-137. (M52)
16. Божиловић, С. и В. Милетић, (2014), *Менаџмент квалитета грађевинских компанија*, часопис "Економика" Ниш, ISSN 0350-137x, vol. 56, бр. 1., стр. 50-60. (M52)
17. Божиловић, С. и В. Милетић, (2014), *Стратегије одрживог пословног раста предузећа у условима кризе*, "Економика" Ниш, ISSN 0350-137x, vol. 56, бр. 3., стр. 47-59. (M52)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Умеће ефективног управљања потенцијалом ресурса и токовима профита организације, преокренуло је данас трагање за моделом узорног концепта пословања. Несумњиво да је лидерство постало критичан фактор успеха савремених организација, њихов најскупљи ресурс и главни покретач свих промена у организацијама.

Функционисање организација данас праћено је бројним проблемима. У питању су проблеми чије успешно решавање захтева, поред осталог, и нов начин организовања За опстанак данашњих организација неопходно је да се организују на начин који им омогућава опстанак и развој кроз стварање перформанси виших од уобичајених. Остварење таквих перформанси могуће је једино кроз ефикасно комбиновање брзине, трошковне ефективности, квалитета производа и учења.

Успешно дизајнирање организације високих перформанси (ОВП) подразумева испуњење различитих захтева од стране њиховог менаџмента. Ти захтеви тичу се, обезбеђења лидерства способног да оствари високе перформансе, успостављања интензивних веза организације са окружењем, интеграције свих компоненти неопходних за ефективно функционисање ОВП-а, и сл.

Из перспективе да је лидерство достигнуће одрживе конкурентске предности над ривалима, намеће потребу за истраживањем применљивости предметног модела у домаћој пословној пракси. Модел инсистира на високим перформансама, али не прецизира конкретно шта су оне, већ то оставља организацији да она сама уради. Тим пре, јер модел узима у обзир специфичности сваке организације и њене посебне економске индикаторе и деноминаторе, који могу бити различити за сваку организацију појединачно.

Истраживање је показало да се нови концепт пословног лидерства намеће као неизбежно решење на постојећу ситуацију, односно све корените промене изискују одлично лидерство. Фактори који су неопходни за успех промена су јасна визија, јединствен и одлучан мрежни талент тим који промене спроводи, едукација учесника и комуникација са свима који на различитим нивоима треба да реализују промене или који својим отпором могу да их блокирају. У таквим околностима улога лидера се значајно мења, они морају бити флексибилни и способни да брзо реагују и оспособе одрживе следбенике за постизање резултата тоталне пословне изврсности.

Како би се организација успешно трансформисала у организацију високих перформанси у целини базираној на лидерском приступу, неопходно је да креира и очува стварне вредности и суштину, а да култура, оперативна пракса, циљеви и стратегије буду променљиви. Организација се заиста променила ако је остварена визија развоја означена у циљевима и политици квалитета ради задовољства свих заинтересованих стекјклхолдера.

Истраживање указује да је лидерски концепт пословања функција трајног опстанка предузећа (његовог бизниса) на тржишту, док пословање базирано на менаџерском приступу претпоставља *ex ante* оријентацију. Способност антиципације изазова будућности из окружења са акценатом на иновативност и креативност као функције успешности и конкурентске доминантности показало се. Резултати емпиријских истраживања лидерства у националном бизнис амбијенту, показују да предузећа у којима су лидерство и креативност изражени остварују боље резултате, у односу на организације у којима је лидерство недовољно испољено или не постоји.

Успех српских предузећа у новој глобалној економији зависиће од квалитетног лидерства, које мора успешно да води организационе промене у циљу стварања флексибилне и ефикасне организације способне да се брзо суочи са изазовима окружења и оптимално искористи своје ресурсе у функцији креирања високих одрживих перформанси.

Узимајући у обзир резултате теоријског и емпиријског истраживања, може се закључити да домаће (анкетиране) организације остварују солидан квалитет пословања, тимски рад и лидерство, као и имају шансу да постану организације високих перформанси. Тренутна ситуација оцењености мере у којој су организације високих перформанси, односно мере у којој поседују тоталну изврсност није на високом нивоу (средња вредност оцене је 3,54, види се да је 6,6% организација оцењено са 1 да су организације високих перформанси, 8,8% организација са 2, 28,7 је оцењено просечном оценом 3, 35,8% оценом 4, док је 19,1% оцењено највишом оценом 5). Чињеница је да организације на територији Републике Србије нису организације високих перформанси, али посматрајући поједине варијабле - атрибуте ОВП-а, оне се крећу у добром смеру. Услов је да се коригују индикатори који нису у доволној мери развијени, као и да се отклоне уочене препреке и унапреде показатељи који су у доброј мери развијени. Једино тако српске организације могу постати ОВП, одрживо конкурентне у међународним оквирима са трендом раста. Да лидерски концепт пословања у Србији има будућност, потврђује и пример компаније *Градитељ инжењеринг* која већ пет деценија одрживо послује на тржишту.

Ово представља потврду хипотезе да се лидерски концепт пословања - функција креирања ОВП базира на оутпуту односно постигнућу квантитативних циљева, као резултат одговарајућег понашања и ефективне употребе захтеваног знања, вештина и компетенције. За лидерски концепт у домаћој пословној пракси одлучују се она предузећа која се не плаше промена и чији лидери су свесни да ће само брзим реаговањима на промене обезбедити опстанак и развој свог бизниса.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Кандидат је успешно и у потпуности обавио истраживања предвиђена планом датим у пријави докторске дисертације, која је структурирана праћењем логичног редоследа развоја оквира истраживања. Добијени резултати су проистекли из опсежног истраживања и проучавања лидерства као стваралачке функције савременог пословања. Посматрано шире предмет овог истраживања је лидерски концепт (процес) пословања, схваћен као кључни фактор успешности организационих промена. Осланајући се на бројне студије које су допринеле откривању тајне лидерске моћи и утицаја, био је драгоцен путоказ ка инволвирању лидерства као стваралачког и ефективног глобалног управљачког механизма.

Успешна имплементација лидерског концепта пословања и успостављање система ОВП у домаћој привредној пракси, кроз перманентно унапређивање квалитета, применом различитих техника лидерства, представља основу за развој и успостављање конкурентске предности на глобалном тржишту. Истраживањем су идентификовани подстицајни фактори креирања и развоја ОВП, као и издвојене су кључне препреке које стоје на путу остварења њихове конкурентске одрживости.

Истраживање је показало колико је тзв. модел организације високих перформанси примењив у домаћој пословној пракси, колико се данас користи од стране привредних субјеката у нашој земљи и каква му је будућност у Србији?

На основу прегледа литературе, теоријски оквир за истраживање преточен је на практични оквир. Одговарајућа научна апаратура зналачки је коришћена како би се на стручан и свеобухватан начин приказала тема ове дисертације. Анализа објављене литературе поткрепљује правце истраживања, потврђује изабране начине и алате коришћене у истраживању. Наведена литература је прихватљивог обима, савремена и везана за проблематику којом се дисертација бави.

Сваки сегмент истраживања је у складу са општим планом истраживања и доприноси крајњем циљу - међусобној повезаности лидерства и успеха у пословању организација високих перформанси. У крајњој инстанци истраживање се проверава тако што резултати потврђују питање истраживања, а свраха и циљеви истраживања су испуњени.

На основу начина приказивања и структуре рада, може се константовати да ова дисертација садржи оригиналне научне резултате, који задовољавају захтеве нивоа докторске дисертације.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Докторска дисертација Вука Милетића написана је у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе?

Дисертација садржи све битне елементе, који представљају оригиналан научни допринос у области имплементације лидерског концепта пословања као систематски планираног и програмиранг напора у прихватању нових идеја, иновација и промена у домаћој организацији која стреми ка ОВП.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци?

Комисија сматра да ова докторска дисертација представља оригинални научни допринос у научној области бизниса и менаџмента и Студијског програма менаџмент одрживог развоја. Дисертацијом је посебно размотрена суштина савременог пословног лидерства која одражава способност спајања менаџмента, лидерства и предузетништва, тако да се виталност бизниса обезбеђује управљањем променама које генеришу конкурентску предност организације.

Допринос дисертације се огледа у предлозима нових начина примене познатих метода и модела интеграције у моделовању организације - промене у организационој структури и грађење новог реда ствари на бази нове визије и нових циљева. На том путу трансформације домаће организације у организацију високих перформанси (ОВП) предлаже се укључивање свих запослених који раде на дисперзији и повезивању информација, знања и моћи у функцији повећања укупних резултата.

Посебан допринос ове дисертације огледа се кроз презентовање делотворне идеје концепта модела организације високих перформанси у потврђивању веза између димензије концепта истраженог и презентованог модела и његове примене. Детаљно је анализиран допринос концепта модела организације високих перформанси подршци и усмеравању развоја исте.

Истраживање је показало да је релативно мали број предузећа у Србији која се могу окарактерисати као ОВП, па је неопходно да иста предузимају различите активности на увођењу лидерског концепта у пословању. У ту сврху анализирани су различити елементи који су идентификовани као кључни елемени унапређења пословања и развоја конкурентских способности организације или као главни лимити ка њеном трансформисању у ОВП. Истраживање указује да иноватини пословни модел ОВП заснован на интелектуалном капиталу, оплемењен потпуним лидерским приступом, дизајниран на начин да се њиме захваљујући комуникационим технологијама управља на драматично различит начин него до сада, има погодно тло примене у привреди Србије.

Како се ради о концептима који у Србији морају постати актуелни, постоји нада да ће реализовано истраживање пробудити интерес домаћих предузећа и њиховог менаџмента за усвајањем новог (предложеног) начина организационог дизајнирања и увођења лидерског концепта пословања. То је од суштинске важности за постизање одрживе конкурентности организација и остварења резултата високих перформанси, што је највећи допринос овог рада.

Својом оригиналношћу, научним приступом предмету истраживања и квалитетом, резултати истраживања у овој дисертацији употпуњују истраживачку грађу у овој научној области, што заслужује пажњу научне и стручне јавности. Слично бављење овом проблематиком ретко се сусреће у нашој досадашњој пракси у овој области, и због тога представља конкретан допринос науци.

Теоријски допринос овог истраживања је вишеструк. Теоријски аспекти истраживања су оријентисани на разумевање лидерства кроз савремене теоријске приступе и искуства и тд. На основу наведеног може се констатовати да докторска дисертација Вука Милетића представља оригинални научни рад и пружа конкретан допринос науци.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања?

У докторској дисертацији нема недостатака који би утицали на резултате истраживања.

X ПРЕДЛОГ

На основу укупног сагледавања оцене докторске дисертације кандидата Вука Милетића, под насловом "Лидерски концепт пословања - функција креирања организације високих перформанси", Комисија позитивно оцењује ову дисертацију и предлаже Наставно-научном већу Факултета за Градитељски менаџмент Универзитета „Унион-Никола Тесла“ у Београду да прихвати позитивну оцену и одобри кандидату да докторску дисертацију под овим насловом јавно брани.

У Београду, 02.09.2016.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Др Југослав Аничић, ванредни професор
Факултета за градитељски менаџмент у Београду, председник

Др Славко Божиловић, редовни професор - Емеритус
Факултета за градитељски менаџмент у Београду, ментор

Др Радмила Мицић, ванредни професор
Економски факултет Универзитета у Приштини/Косовска
Митровица, члан

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложение односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.